

Рецензия

на проф. д.ф.н. Иван Добрев, член-кор. на БАН, определен за член на научно жури, което да осъществи процедура за избор на доцент по Шифър 2. 1 Направление: Филология; Специалност: Български език (Старобългарски език), обявен от СУ “Св. Климент Охридски” в ДВ бр. 32 от 22.04.2016.

Документи за участие в конкурса е подал единствено Петко Димитров Петков, асистент (до 2015 г. главен асистент) по горепосочената дисциплина във Факултета за славянски филологии на СУ, а преди това в ЮЗУ “Неофит Рилски” в Благоевград, с общо 26-годишен университетски преподавателски стаж, от които две години като преподавател по български език в университета в Зарланд, ФРГ. Петко Петков е доктор по старобългарски език със защитен през 2015 г. дисертационен труд “Лексика и словообразуване в старобългарския превод на Египетския патерик”.

В конкурса д-р Петков участва със самостоятелен едиторски труд, който превръща в научен обект един много важен, но слабо известен житиен сборник от XV в. в библиотеката на Рилския манастир, безюсова редакция. Изданието и изследването на ръкопис № 2 / 32, отпечатано през 2011 г. в София, 584 стр., изявява и очертава високите научни качества на д-р Петков и следва да се разглежда като съществен принос в палеобългаристиката. Пред нас е безспорен и безукорен хабилитационен труд, в който проличават системните и солидни познания на автора в областта на палеографията, граматиката, археографията, агиологията на средновековна България, както и завидна библиографска осведоменост. На научната общественост е предоставено много полезно, с богата филологическо съдържание четиво, което съдържа обработено градиво за наблюдения в много насоки. Същевременно предложената работа е една от първите неотдавна предприети у нас важни стъпки да се издаде и проучи неocenемото книжовно богатство на средновековната българска библиотека в светата Рилска обител. Споменатите качества са основание да дам висока оценка на тази в техническо и научно отношение отлично написана и оформена книга по много причини. Тук ще изтъкна две от тях — първо, високият професионализъм на автора, който почива на натрупан в продължение на десетилетия опит и второ, подчертаното желание на д-р Петков да разшири културния хоризонт на съвременния интелигентен българин чрез леко и достъпно изложение, което не заобикаля същината и сложността на засегнатите въпроси, а се стреми да обхване и изчерпи материала. Няколко думи и за научния стил на участника в конкурса — Петков пише леко, достъпно, точно и обмислено, с прости средства той се стреми да повдигне равнището на своите читатели и постоянно има предвид възможностите на студента

Изобщо съобразяването с историко-филологическите нужди на съвременната качествена любознателност, насочена към българското

минало, е отличителна черта на участника в конкурса и това личи от деятельното му участие в редица книжовни начинания и осъществявания, някои от които по собствено негово предложение. Реализациите са в областта на :

а. Старата българска литература — “Средновековни български новели. Тиквешки сборник. Текст и изследвания. Благоевград. 2010 : Участие в превода на текстовете в един много важен белетристичен сборник от около XV в., придружен от много полезните коментари на проф. Лилия Илиева и доц. Любомир Перчеклийски. На книгата следва да се гледа като на крайно полезна встъпителна студия със сравнително-литературна насоченост, която въвежда в историята на средновековната българска светска литература при нейния преход от библейско към новелистично четиво.

2. Ранновъзрожденска книжнина — “Кирил Пейчинович. Книга сия зовомая Огледало.” Фототипно и наборно издание. София, 2011. Наборният текст, предложен от Петков, е особено полезен с това, че от него са отстранени печатните грешки на първоизданието от 1816 г. и са прибавени обяснения на непознатите думи. Разностилието във възрожденското съчинение е подчертано чрез старобългарския шрифт на библейските цитати.

3. Класическо българско литературно наследство

а. Три поредни емисии, свидетелство за голям научен и читателски интерес, претърпя изданието “Преп. Паисий Хилендарски. История славянобългарска”. В два тома. Последна емисия на Св. гора в 2015 г. В съавторство с Димитър Пеев, проф. Маргарет Димитрова и доц. Ангел Николов. Приносът на Петко Петков е главно в издирването и отбелязването на разночетенията към Зографския препис.

б. Участникът в конкурса е един от инициаторите и създателите на представителния том “Свети Климент Охридски. Слова и служби.” Университетско издателство. София, 2008 (заедно с проф. Искра Христова и проф. Анна-Мария Тотоманова). На Петков принадлежи нормализацията на 22 Климентови и предполагаеми Климентови произведения, която ще улесни бъдещото им проучване.

Името на д-р Петко Петков е свързано с редица важни палеобългаристични начинания, част от които е осъществил сам, а друга част, по-често — в състава на силни научно-изследователски екипи. Важни страници от научната му биография заема дългогодишната му ползотворна работа в книгохранилищата на Зографския манастир и на Рилската света обител. За да бъде прегледът на публикациите му пълен, непременно трябва да се отбележат и 13-те статии, поставени сред материалите за конкурса. Някои от тях са в съавторство (с Димитър Пеев, с проф. Маргарет Димитрова). Посветени са на отделни житийни и патерични текстове, на средновековните българо-хърватски текстологични взаимни отношения, на особеностите на отделни среднобългарски ръкописи. Приносното им значение е безспорно. Дългогодишните изследвателски усилия на д-р Петков са свидетелство за

творческа зрялост и за никога непресекавал интерес към българското езиково и книжовно наследство, който е дал своите плодове. Имам всички основания с вътрешна убеденост в научните и преподавателските качества на участника в обявения конкурс да предложа на уважаемото научно жури да присъди на д-р Петко Димитров Петков научното звание “доцент по старобългарски език”.

София 13 август 2016 г.

проф. Иван Добрев